

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Függetlenség-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Hat heti nemzeti munka.

Debrecen, augusztus 4.

A képviselőházat berekesztették s a képviselő urak hat heti törvényhozási munka után megkezdtek nyári pihenésüket. A munkapárt hatalmas tabora büszkén és önelégülten széled széjjel az országba abban a tudatban, hogy sokat, jót és hasznosat dolgozott. Hogyne, hiszen elkészült a felirat, letárgyalták és elfogadták az indemnitás javaslatát, megajánlották az ujoncoikat, törvényt hoztak a népszámlálásról, sőt a konzuli biráskodásról is, hát uram fia, ki követelhet több nemzeti munkát hat rövid hét alatt?

Hát bizony hat hét nem nagy idő s mi a magunk részéről igen kevésnek tartjuk a fentebb elsorolt törvények alkotására is. Kissé túlzottnak, gyanusnak, sőt egyenesen mameluk-izűnek találjuk azt a nagy sietséget, amellyel ezeket a fontos törvényeket letárgyalták, megalkották. Hiszen nagyon jól tudjuk, hogy az államnak, de főképpen a hadseregnek szüksége van az adókra és az ujoncokra s ebből a szem-

pontból meg is értjük, nem is kifogásoljuk azt a gyorsaságot, amelyeket a kormány és a többség ez alatt a hat rövid hét alatt kifejtett. Ha még sem tudunk belenyugodni ebbe a gyors parlamenti munkába, annak az az oka, hogy a jövő képe rajzolódik elibünk a kormánynak és a többségnek a néhány heti munkásságából.

A jövőé, amely minden tekintetben a nemrég elmúlt szabadelvű korszak bélyegét hordja magán, azét a korszakét, amelynek szintén a minél gyorsabb, minél simább munka volt a célja, törekvése, irányítója minden kérdésben, amidőn Bécsnek, az uralkodóháznak és a hadseregnek az érdekeiről volt szó, de amelynek munkaképessége nyomban megbénult, mihelyt a nemzet érdekeit érintő kérdések kerültek fölszínre.

A régi szabadelvű irányzatnak egyetlen jelszava volt: szavazni és mindent megszavazni s a munkapárti rezsim hat heti parlamenti tevékenysége szintén abban merült ki, hogy szavazott és mindent megszavazott.

A munkapárti többségnek és a kormánynak magatartása egész joggal enged arra következtetni, hogy

a munkapárti uralom semmi egyéb, mint a régi szabadelvű rezsim minden nemzeti tartalom nélkül való folytatása. Hiszen volt alkalma a kormánynak nyilatkoznia a nemzet fontos kérdéseiben, módjában állott kijelölni, hogy mi az a *nemzeti munka*, amit végezni akar. De erről sem a programjában, sem a parlamentben tett kijelentései során nem nyilatkozott a kormány. Az adók és ujoncok pontos szállítása: szabadelvűpárti munka. Az önálló vámtarületről és az önálló bankról való lemondás: szabadelvűpárti munka. — A nemzetiségi vezetőkkel való paktálás szintén szabadelvűpárti munka. Mert a kormány részéről ezekben a kérdésekben történtek homályos kijelentések, de azok egytől-egyig a régi szabadelvűpárt programját fedték. Hol van tehát az új pártnak a programja, az a program, amely a nemzeti munkát hirdette nagy garral s hol van, miben áll, mi az a misztikus valami, amit nemzeti munkának kereszteltek el Tisza István gróf és elvtársai. A hat heti parlamenti működésnek csakis úgy lett volna eredménye, ha a nemzet legalább azzal tisztába jöhetett volna, hogy mit akar tulajdonképpen a kormány, mi-

Sikkasztó párba.

Írta: Zöldi Márton.

Törvénytudósító koromban a soros vizsgálóbíró a következő érdekes közléssel lepelt meg:

— Képzeld, az ügyész ség fogházában egy sikkasztó ül, ki ellen párviadal vétsége címén is folyik eljárás. Aztán hozzátette:

— Az ilyesmi különben nem egészen új dolog előttünk, volt már közokirathamisító, kabáttolvaj, hamisan esküvő, kinek multját több lovagias affér tarkította. De a most szóban forgó sikkasztónak a párbaesete nem közönséges lovagiassági mérkőzés. Ebbe, hogy is mondjam, valami sajtósági romantika vegyül.

Kérésemre elmondotta a sikkasztó párba-jára vonatkozó összes körülményeket. Köribelül a következőt:

A sikkasztó magánhivatalnok volt egy nagyobb fuvarozási cégnél. Mint ilyen, néha a pénztárost is helyettesítette. Ezt az alkalmat használta fel a sikkasztásra, melyet a legközönségesebb módon követett el.

A nyári hónapokban törzsvendége volt egy jőnevű, kisebb budai vendéglőnek, hol a fizetőpincéri teendőket a vendéglős leánya, egy magas, erős és igen szép szőke leány látta el. A törzsvendégek tudták, hogy a leány tisztessége kifogástalan. Csak egy robosztus, atlétatermetű államhivatalnok volt más nézetben. Egy alkalommal valami olyasfélét mondott, hogy a szép, szőke vendéglős leánynak benső viszonya van egy idősebb nőszájjal.

Ebből keletkezett a párba. A sikkasztó, ki már akkor ott volt, kérdőre vonta az államhivatalnokot és a viharos párbeszéd során szabályszerűen legazemberezte.

Megjegyzendő, hogy a sikkasztó a leánnyal — noha naponta ott volt a vendéglőben — alig váltott néhány szót és sohasem mutatott semmiféle érdeklődést. Tisztán a női becsület védelmében cselekedett. A párba szabályszerűen folyt le s a sikkasztó arcának jobboldalán éles vágást kapott, melyet hat ötéssel kellett összevarrni. Ezzel a becsületnek elégség tétetett.

— De ez semmi, folytatta a vizsgálóbíró, most következik az a momentum, mely a régi, igazi lovagias időkre emlékeztet, — azokra a középkori lovagokra, kik a hölgy egy tekintetért a biztos halálba rohantak, anélkül, hogy a névjegyüket is hátrahagyták volna, avagy csak egy virágszálat is kaptak volna.

A párba után a sikkasztó nem ment többet abba a budai vendéglőbe. Nem akarta (így mondotta), hogy neki az a derék leány hálálkodni legyen kénytelen és hogy a seborradással az arcán parádézzon.

— En csak kötelességet teljesítettem — mondotta a sikkasztó és a vizsgálóbíró ezt jegyzőkönyvbe is vette.

Sokat beszélünk erről az esetről a vizsgálóbíróval, ki nagyon szeretett kriminálpszichológiával foglalkozni.

— Ime, mondottam, a bűnös lélektanának egyik érdekes esete. Látható ebből is, milyen ellentétes indulatok, érzések, szenved-

délyek férnek meg az emberben. Meggyőző példa arra, hogy nincs teljesen romlott lélek, hogy a kutatás a legsivárabb bűnügyi alanyban is talál ép, esetleg nemes vonásokat.

Igent bólintottam és pontosan megjelentem a párbaező sikkasztó bűnpörének tárgyalásakor. Miután vizsgálati fogságban volt, börtönőr kíséretében jelent meg a tárgyaláson. Mohó érdeklődéssel néztem az arcát. Semmit mondó, de inkább ellenszenves fizionómiaja volt. Haja és bajusza gondos ápolást mutatott, aranykeretes evikkert viselt és tekintete közömbösen siklott végig a hallgatóságon. Látszott, hogy esőpett sínes meghatva abban az órában, mikor szabadsága és becsülete fölött döntenek. Az elnök általános kérdéseire szabatosan, folyamatosan válaszolt, de olyan hangon, mintha egy hivatalnok mondana be adatokat egy harmadik személyről.

Ismétlem, tipikusan közönséges alak állott előttem, úgy, hogy ha a seborradást nem látom, el sem hittem volna, hogy ez az ember valami nobilisabb eszelekedetre képes volt.

Es hogy foszlottak illúzióim a tárgyalás további során. A női becsületért sikkasztó vádlott szemtelenül tagadott mindent, amit kézzelfoghatóan nem lehetett bizonyítani. A terhelő vallomásokat cinikus nyugalommal hallgatta és a tárgyaláson gyakran felmerülő humoros epizódokon olyan nyugodtan mosolygott, mintha a kávéházi asztal mellett ült volna.

De annál eudarabb, visszataszítóbb dolog is tett: minden alap nélkül meggyanusi-

lyen tervei, milyen céljai vannak a nemzet fejlődése, haladása, vagyosodása tekintetében.

Ez azonban teljesen homályban maradt. Homályban maradt ép úgy, mint az a legfontosabb kérdés, amely a kormány programjának is gerince s a korona által is sürgősen getett kérdés: a választói jog reformja. Mint a struccok, úgy dugták el fejüket a kormány tagjai ez elől a kérdés elől s csupán annyi kijelentést hallottunk, hogy a választói jog nem a pluralitás elvén fog felépülni. De, hogy ezt a reformot a nemzet óhajlásához képest fogják-e megvalósítani, hogy az vajon olyan lesz-e, amely mellett az 1910-iki választások nem ismétlődhetnek meg, arról bölcsen hallgatott a nemzeti munkapárt kormány.

A munkapárt sajtója rendkívül meg van elégedve a hat heti nemzeti munka eredményével, amely fényesen bebizonyította, hogy a többség pompásan tud szavazni és megszavazni. Kérdés, hogy a nemzet mit fog szólni ehhez a munkához, amelyet a kormány az ő nevében kezdett s Bécs javára az ő cége alatt akar folytatni?

A főrendiház ülése.

Budapest, augusztus 4.

Amit a képviselőház eddig — huszonkilenc ülés alatt — elintézt, az mind szerepel a főrendiház mai ülésének napirendjén. Az elnöki előterjesztésektől a jegyzőkönyv hitelesítéséig éppen tizenöt pontja van a napirendnek, de azért érdeklődés alig mutatkozik. A kormány tagjai együtt vannak, de kívülök alig harminc főrend jelent meg.

Gróf Csáky Albin elnök negyed 12 órakor megnyitja az ülést. Elparentálja gróf Pálffy István pozsonyi grófot.

Jelenti, hogy a király Szögyény-Marich

tani igyekezett egy teljesen ártatlan embert, azt a penztárost, akit ő koronként helyettesített.

Ezért az elnök szigorúan megfedte és ő egy közömbös vallomogatással reagált.

Arra a kérdésre, hogy mire költötte a pénzt, azt válaszolta, hogy nőkre, loversenyfogadásokra és káryára, mint a legtöbb.

Szóval egy elnyitő momentum nem mutatkozott ennek az embernek a bűnében, ki manzsettáját igazgatva halgatja, hogy a törvényszék ket es felelő felelőre iteli.

— Megnyugszik az ítéletben? — kérdezte az elnök.

— Nem, felebbezek...

Kellemetlen érzéssel távoztam a tárgyalásról. Zavarosan követtem a fejében ennek az embernek az esete. Határozottan az, hogy ez a mindenképp silány, erkölcsileg teljesen közömbös az igazi lovagias cselekedetre volt képes? Hogy szerényesség, gyöngédség lakik benne?

Ékeserőve konstatáltam magamban, hogy minden, amit emberismeretről beszélnek, irnak, nem egyéb, mint numpug, sariatlan szoszaporítás, buta nagykepuség. Épp oly kevesse ismerjük az embert, mint ahogy nem tudjuk, hogy nő a lü es fogalmunk sincs az agysejtek formáinak okairól. Gyűlölni kezdem ezt az embert azért a rokon szenvert, amit rapazaroitam s amellelt kenytelen voltam beosmerni, hogy abban a párbajaffertan senki nemesebben, több előkelőséggel nem viselkednetet. Mennyire mögötte állanak azok a ficsurok, kik csak azért ve-

László nagykövetnek az örökös főrendiházi tagságot adományozta. Felolvassa azon főrendek neveit, kiket országgyűlési képviselőkké megválasztottak s akik főrendi jogikat nem gyakorolhatják.

Jelenti, hogy a főrendiház összes bizottságai megalakultak. Bejelenti az eddig beérkezett törvényjavaslatokat.

Széchenyi Sándor gróf kéri a bejelentett javaslatok tárgyalására a sürgősséget ki mondani.

A főrendiház így határozott.

A jegyző felolvassa a képviselőház által elfogadott trónbeszédre adandó választfelirat szövegét. Majd a főrendiház eredeti választfeliratát olvassák fel.

A főrendiház vita nélkül elfogadta általánosságban és részleteiben a feliratot.

Hertelendy Ferenc betérjeszi az igazoló bizottság jelentését, mely tudomásul szolgál.

Következett az 1910. évi indemnitásról szóló javaslat tárgyalása.

A főrendiház vita nélkül elfogadta általánosságban és részleteiben.

Ezután az újonclétszám megállapításáról szóló javaslatnál

Windisgrätz Lajos herceg szólal fel. Rövid felszólalásban a véderő fejlesztését követeli, mert Magyarország ereje csakis a had eregében rejlik. Kívánja a katonai kérdések elintézését, a két évi katonai szolgálatot sürgeti. A javaslatot elfogadja, de kéri a honvédelminisztert, hogy a készülő új véderőtörvény küszöbölje ki végleg a katonai kérdéseket a politikából.

A javaslatot a főrendiház általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Következik a román kereskedelmi szerződés becikkelyezése.

Matlekovics Sándor szól hozzá a javaslatához. Kijelenti, hogy a javaslatot indoklásánál fogva elfogadja és elvárja a földművelési minisztertől, hogy az állatbepozitalra tett ígértét be fogja váltani. A több tervek elérése céljából a miniszternek nem a közgazgatási hatóságokra, hanem a társadalomra, a gazdasági egyesületekre kell a súlyt fektetnie. Kifejti nézetét az állattenyésztés visszafejlődésének okairól.

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter válaszol Matlekovicsnak egész röviden. Tény az, — ugymond — hogy nálunk állatspekuláció folyik, ami rendkívül káros hatással bír. Ami a másik részét illeti, kijelenti a miniszter, hogy nem is lehet elképzelni eredményes munkát a gazdasági egyesületek támogatása nélkül. Vannak ugyan

rekesznek, hogy egy kis hősi nimbuszt szerezenek, kik a lapokban kiratják a nevüket, kik szeltébeu dicsekesznek a párbajukkal! Nem tudtam menekülni az elől, hogy ne foglalkozzam ezzel a különös problémával. Elhatároztam, hogy elmegyek abba a budai vendéglőbe, ahol esetleg megtudok egyet-mást a sikkasztó felől. Mar a belépésnél meglátam azt a szép, magas, szőke leányt, ki olyan lovagias indulatot csiholt ki abból a közönséges gonosztevőből. Nyugodt, derűs arccal adott vissza aprópénzt egy vendégnek egy bankjegyből, aztán száraz üzleti hangon kiáltott át egy másik asztalhoz, ahol egy türelmetlen vendég akart fizetni.

— Fizetni! igen, jövök!

Kiestem az alkalmat, mikor láttam, hogy ráér.

— Szabad kérnem, kisasszony, mondtam.

— Tessék.

— Csak azt akartam megkérdezni, kérem, hogy emlékszik-e tavalyról Sikor urra?

Egy-két pillanatig gondolkodott.

— Sikor... Sikor... ja igen, az a svihák! Kérem, az be van csukva.

— Gyanusan végigmért.

— Csak nem barátja az ur?

— Nem, legkevésbé, siettem kijelenteni, de azt hallottam, hogy magáért párbajt vívott.

— Igen, az arcátlan, node kapott is egy jót a pofájára.

gazdasági egyesületek, melyek nem működnek hasznosan, de ezek csak elenyésző csekély számmal bírnak. Kéri a javaslat elfogadását.

A főrendiház vita nélkül általánosságban és részleteiben is elfogadta a javaslatot.

Hozzászólás nélkül elfogadták a nagy államkölesönről, a népszámlálásról, a legeltesési forgalom megtiltásáról, a konzuli bíróságok meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatokat és a statisztikai hivatal munkarendjéről szóló jelentést.

A főrendiház bíróságaiba választott tagok eskütétele után hitelesítették a jegyzőkönyvet.

Elnök felhatalmazást kér, hogy a király születésnapja alkalmából a főrendiház hódoló szerencsekívánatait kifejezhesse. (Helyeslés.)

Ezzel az ü és véget ért.

Az új pénzügyi palota.

A Kossuth-utcán lesz.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 4.

A Debreczen megírta, hogy a város az új pénzügyi palotát felépítteti. Most Faust Elek pénzügyigazgató a városi tanácshoz átiratot intézett, s megkérdezte, hogy a város az anyagiakban mivel járul a palota felépítéséhez.

A tanács mai ülésén foglalkozott az átirattal, s értesítette Faust Elek pénzügyigazgatót, hogy ajánlatát, melyet annak idején a pénzügyminiszterhez felterjesztett a jelenlegi kincstári épületnek és teleknek, a város részére való átengedése, s a palota felépítése dolgában, mindenképpen fentartja.

Ez az ajánlat a következő:

A város a jelenlegi kincstári palotáért és telekért vételárban 300,000 koronát ígér, ami, ismerve a helyi viszonyokat és a debreceni házak jelenlegi forgalmi értékét, továbbá hogy az épület régi és elavult, olyan összeg, amit más vevő nem ajánlana meg.

— Boesánat, mondtam, de ő azzal veszekedett, aki magáról rosszat mondott.

— Hát aztán? Mi köze van hozzá? A Garba ur, látja ott őt az ecetfa alatt, egyszer részegen mindénféle ostobaságot beszélt össze. Kérem, az ilyen korcsmárosleánynak sok disznóságot kell végig hallgatni. Ez a sefthez tartozik. Ő meg kapta magát és beleköt a legjobb vendégünkbe, aki mindennap nyolc krigli sört iszik. Bosszantott ez az önző korcsmáros felfogás. Kissé dühösen szóltam:

— No hát kisasszony, ez nem szép öntől, az az ember, akármilyen is, nem számított az ön hálájára, sőt kikerülte, hogy megköszönjék neki. El se jött többet ide.

A szőke leány hangosan felkacagott.

— Nem jött el! Hát persze, hogy nem jött, mert negyvenkét koronával tartozott. Mái se fizette meg a disznó, pedig akkor bőven volt pénze! Eleget sikkasztott. Ne is beszéljen róla kérem, mert dühbe jövök!

*

A legközelebbi alkalommal elmondtam a vizsgálóbíróknak, hogy mit hallottam a budai vendéglőben. Nem mutatott semmi különös meglepetést. Reznált hangon kezdte magyarázni:

— Tudja, a romantika, a lovagiasság még itt ott fellobog a banditákban, a gyilkosokban, de a sikkasztókból örökre kipusztult... azaz nem, sohasem volt bennük...

A felépítendő pénzügyi palota helyül két telket ajánl a város.

Az egyik özv. Kovács Lajosné Kossuth-utca 20. számú házastelke. A telek nagysága a meghallgatott szakértők véleménye szerint az új palota felépítésére teljesen elegendő és megfelelő. Előnye az, hogy a telek háta mögött új utca nyitása van tervbe véve, tehát nemcsak a Kossuth-utóáira, hanem egy új utóáira is bír homlokzattal.

A telek alakja és fekvése megengedi, hogy két udvari keresztépület is emelhető, s így a hivatali helyiségek a legelőnyösebben helyezhetők el, úgy világítás, mint szellőztetés tekintetében.

A másik telek a színház melletti Komáromi sarokház, az ezzel szomszédos Bészler-féle ház telke és az ezzel szomszédos, illetve a Bészler-féle telekbe benyúló Richl féle telek kerti része.

Ezek a telkek együtt véve képezik azt a telektömböt, amely az új pénzügyi palota felépítésére minden tekintetben megfelel. Mind a két telket a város szerzi meg. A Kovács örökösök tulajdonában levő telek megszerzését a közgyűlés nemrég határozta el. A másik telektömb pedig évek óta a város tulajdona.

A palotát a pénzügyminiszter által helyben hagyott tervek alapján a város építeti fel, s az épületet husz-harminc évre közzösen megállapított bérösszegért a város bérbe adja a pénzügyminiszteriumnak.

A bérleti idő alatt az épület jókarbantartásáról a bérlő gondoskodik, s a bérleti idő leteltével az épületet, s az összes felszereléseket jókarban tartozik visszabocsátani a tulajdonos városnak.

Az új palotában nyernének elhelyezést az összes pénzügyi hivatalok, amelyek ma a pénzügyi közigazgatás és az ügykereső felek hátrányára szétszórva, drága bérhelyiségekben vannak elhelyezve.

Nagyjából ezek a város feltételei, melyek mellett az új pénzügyi palota felépíthető volna. A közérdek megkívánja, elodázhatatlan szükségé teszi most már a pénzügyi palota felépítését, fontos tehát, hogy mihamarabb el is készüljön.

A csatornázás.

A Hatvan-utcai nyílt árok boltozása. A házi-csatlakozás. Keverési arány.

A Debreczen megírta, hogy a jelenlegi s a Hatvan-utca végén kivezető csatorna mérete a nagy vízmennyiségnek nem megfelelő. Nem elég bő a csatorna perccenkint 3600 liter víz elvezetésére. Szükséges volna tehát a jelenlegi boltozott csatorna helyét új csatornát építeni. De mivel a Hatvan-utca mindkét oldala teljesen be van építve, közegészségügyi szempontból szükséges volna, hogy a nyílt árok beboltoztassanak. Ezen munkálatokra bemutatom a költségvetést. Mivel megfelelő szelvényű téglacsatorna többre kerül, mint egy ugyanolyan szelvényű betonsatorna, javaslom, hogy a nyílt árok betonsóval boltoztassák be. Ennek a költsége 100,000 koronába kerül.

Hosszas vita után a tanács a főmérnök javaslatát fogadta el, míg Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző külön véleményét jelentették be.

A tanács mai ülésén elfogadta a boltozást és az egységárat 6 korona 35 fillérben

állapította meg. Azonban a földkiemelésre vonatkozólag a tanács kimondotta, hogy tekintet nélkül a talaj minőségére, az egységárat 1 korona 75 fillérben állapítja meg.

A házi-csatlakozásokra vonatkozólag az építést vezető ellenőr javasolta, hogy azok ne egyenes csövekkel, hanem idomdarabokkal létesíttessenek. Hivatkozott arra, hogy Trecsenben is így készítettették a csatornát. Mivel azonban a beszerzett mintadarabok nem ilyenek, visszaadták azt az egyet a csatorna-bizottságnak újabb tárgyalás végett.

A homok- és cement keverésére vonatkozólag a tanács felkérte a közegészségügyi mérnöki hivatalt, hogy számszerűleg mutassa ki, hogy micsoda előnye van a vállalkozónak akkor, ha 1:2 keverési arány helyett 1:1 keverési arányt használ? Az 1:2 keverési aránynál a csövek 15 milliméter, az 1:1 keverési aránynál 5 milliméter vastagok volnának a csövek.

A tanács úgy határozott, hogy elfogadja az öt milliméter vastagságú csövet, mert ez az utóbbi erősebb volna a keverés által, mint az előbbi. Felhívta a közegészségügyi mérnöki hivatalt, hogy jelentse: az 1-1 keverési aránynál mennyi haszna van a vállalkozónak?

!! Előzékeny és szolid kiszolgálás !!
Telefon 317. Telefon 317.

Diszlevélpapírok. Elegáns
névjegyek dombornyomással

Nyomatványok, üzleti könyvek,
irodai berendezési cikkek
izléses, kivitelben és olcsó
árak mellett vásárolhatók

CSILLAG ARTHUR

könyv- és papirkereskedésében
a VÁROSHÁZA épületében.

Elpusztult a turini világkiállítás magyar pavillonja.

A sors valósággal üldözi a magyar kiállítási vállalkozásokat Olaszországban. Mindenkinek emlékezetében él még talán a négy év előtti milánói világkiállítás magyar pavillonjának leégése, ami egyszerre megsemmisítette azt a sok fáradozást és áldozatot, amit a kiállítás sikerére fordítottak. Egy tegnap érkezett távirat pedig jelenti, hogy Turinban órási felhőszakadás és szélvihar pusztított és tönkretette a világkiállítás épülőfélben levő magyar pavillonját. A kupolát egy szélrohamba a Pó hullámaiba sodorta, ahonnan azonban sikerült kimenteni. A felelősség az építő vállalkozót terheli. A katasztrófáról ez ideig csak egy rövid magántávirat számol be, a miniszteriumhoz hivatalos jelentés még nem érkezett.

Mi történt az este?

Előre a „törvény nevében“!

Debrecen, augusztus 4.

Tegnap este a debreceni rendőrségnek egyik „28“-as rendőre merész törvényes lépést tett. Ne tessék megijedni, csak a száma 28 a rendőrnök, ő maga még nagyon fiatal, erre vall legalább a tegnap esteli tette, amikor egy békés polgárok által álló küldöttséget bekísért a rendőrség bünygyi osztályára.

A történet háttere a következő:
A fodrászsegédek szakszervezete elhatározta, hogy az üzleteket augusztus 1-től kezdődőleg reggel fél hétkor nyitják és este nyolc órakor zárják. Az összes mesterek teljesítették a szervezet kérelmét, kivéve Hermann Vilmos Piac-utcai üzlettulajdonos. A segédek küldöttséget menesztettek Hermannhoz aziránt, hogy ne törje meg az általános határozatot. A küldöttségnek mintegy husz tagja ott sétált a üzlet előtt s várta a jelen nem lévő tulajdonos megérkezését. A tulajdonos megérkezett. A küldöttséget azonban nem hallgatta meg, hanem rendőrt küldött azon célból, hogy az szabadítsa meg a reá nézve kellemetlen emberektől. A rohanva siető rendőr igazolásra szólította fel a szokás-hoz híven az általa oly jól ismert fodrászsegédek s mivel személyökre nézve teljes bizonyítékot szolgáltatni nem tudtak, harsány rendőri hangján elküldte a szigorú parancsot:

— Előre, a törvény nevében!

S a küldöttség kénytelen-kelletlen ment a rend őre előtt, szemlesütve, este egyegyed kilenc órakor.

Szentanuk elbeszélése szerint a békés küldöttség sem botrányt, sem feltűnést nem okozott, sőt a rendőri felszólításra oszladozni is kezdett s a rendőri tulbuzgóság volt az oka annak, hogy tömegestül a bünygyi-osztályra kellett menniök, csak azért, mert személyöket kellőleg igazolni nem tudták. Ilyen buzgóság mellett akár a kapitány urral is meg fog esni egyszer, hogy valamelyik újdonsült rendőre bekíséri a bünygyi osztályra, ahonnan aztán természetesen elengedik, mert az ügyeletes fogalmazó előtt épügy nem nem tudja magát igazolni, mint a rendőri ur előt.

Igy volt ez tegnap is. A küldöttség békésen hazament a bünygyi osztályról, de megtörtént velük a csufság: a rendőrkard előtt százányi kíváncsi tömeg sorai között kellett vonulniök abba a csuf sárga épületbe.

Öh államrendőrség, jöjjön el a te országod!

Iparosaink ügyei.

A testület szerb vendégei.

Debrecen, augusztus 4.

A debreceni ipartestületnél ma délután előjárósági ülés volt. Az elnöki előterjesztések folyamán az elnök értesítette az előjáróság tagjait, hogy az ősz elején több szerb iparos és kereskedő jön Debrecenbe az itteni ipar és kereskedelem tanulmányozása végett. Iparunk érdekében mindenesetre fontos a szerbeknek hozzánk való érkezése, ezért az ipartestület felhívást fog intézni a kereskedőkhöz és iparosokhoz, hogy fogadják szívesen a legközelebb hozzánk érkező vendégeket.

Dávidházy Kálmán elnök előterjesztette, hogy a múlt évben a fémipari szakiskola által rendezett tanfolyamon 430 segéd és mester vett részt. Szeptember elején női szabó tanfolyam nyílik meg, amelyre való tömeges beiratkozásra hívja fel az iparosokat.

Ugyancsak felhívta az elnök az iparosok figyelmét a Nyiregyházán rendezendő gazdasági kiállításra, valamint az ipartestü-

letek szövetségének Zsolnán szeptember 20-án tartandó közgyűlésére is. A közgyűlésre Dávidházy Kálmánt, Scheibner Gyulát és Hegedüs Gyulát küldték ki.

Folyó tárgyak elintézése után az ülés véget ért.

Turáni dalok.

(Az új iskolából.)

Irta: Aiglon.

I.

Verecke utján jött az én üköm,
S lovon ült nem tükön.

Lóhust puhított a nyereg alatt.
.. És úgy haladt.

Szerette is őt mind a hét vezér,
Éppen ezér.

Mert sok volt benne az ősmagyar jelleg,
Mint égen a felleg.

Hajh! lakozáskor hogy verte a kobzot...
S mindent elkobzott...

Hősi tornákon rugta a gyöpöt...
S hármát kópótt.

Boros kupája volt vagy tiz liter...
És volt hitel ..

Minden este beivott tiz falut.
.. Mig elaludt...

Ilyen legény voltál te, hős előd!
És volt velőd...

De sajnálom, hogy nem ismertelek...
.. Isten veled...

2.

Keletről-Nyugatra huzott az én őszám.
Keletről-Nyugatra huzok én is hajh!
Engem vár a Szajna.... Szajna partján
szajha...

Ahol sok a szérum és kevés a baj.

Ősmerik ott már a szegény magyar bárdot,
És nem fog rá bárdot sohasem a gall.
Sőt ellenkezőleg... ilyen hivatgatnak:
Jöjjen! Önre vár a gyilkos zöld ital.

Jöj! te legesufabb szent! Te rád vár az
abszent.
A nagy metropolis rád vár, te ganef!
Rád vár a rózsaszín gyönyöröknek kelyhe...
(A rendőrorvos épp most vizsgálta meg.)

Gyönyörűsátorokról fellebben a kárpit...
Előtted feltáru minden, mi titok...
A bünt bünruhában csak te láthatod meg.
Előtted meztelen marad a piszok.

És én Párist járom... Turáni szilfának
Legkeményebb sarja. Én. A fajmagyar.
Nem vet fel a pénz, de nem vet fel a gáz
sem.

S hiába csattog rám bős apas-agyar.

Én még Párisban is maradok magyarnak,
S mint ezer év előtt az én hős üköm,
Lóhust eszem én is. Pompás lóhús virslit,
Hogyha a zsebemben akad egy bükköm.

Hát nem nagyszerű ez? Hát nem atavizmus?
Hát mi a nyavalya volna, ha nem az?
Hogy a lóhús-evést így átörököltem,
Ez az atavizmus mellett szól, szavaz...

A király születésnapja.

Mikor a tanács titkolódzik.

Érdekes dolgok történnek nem Debrecen városában. Napok-hetek óta arról van szó bizalmas tanácsuléseken hogy ünnepeljék meg a király nyolcvanadik születése napját.

Természetesen, az ujságíró ilyenkor ki van zárva az istenek berkéből. Hallgatnia kell s nem tud beszámolni egy országos ünnepegről, nem tud beszámolni arról, hogy Debrecen városa mint ünnepli a király születése napját.

Az Est-ben olvassuk az alábbi hirt:

— Százezer koronás alapítvány. Debrecen városa — mint tudósítónk írja — nagy ünnepegekre készül a király születése napján. A város törvényhatósága diszközgyűlést tart, amelyen elhatározzák, hogy a debreceni egyetem javára Ferencz József nevére százezer koronás alapítványt tesznek. Az alapítvány kamataiból szegény tanulókat fognak segélyezni.

Debrecen város tanácsa im látja, hogy a titok mégis csak kipattant. Tehát: nem lehet titkolódzni.

A kiváló hő- és lúhiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, hólyaggyulladás, cukorbetegségnél, vörhenyűnél és hurutos bántalmánál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkorrekciókban és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfsky. 8.

A mayerlingi tragédia.

Gróf Hoyos Rudolf trónörököséről.

A Habsburg-legendák egyre foglalkoztatják a közvéleményt. A titokzatos körülmények között eltűnt János Szalvátor főherceg körül még nem hallgatott el a találgatás. Még mindig kétségek vannak, él-e, vagy elpusztult-e Orth János. Ugyancsak legendás és titokzatos a mayerlingi tragédia is. A szinmagyar falvakban még mindig hisznek Rudolf királyfi bujdosásában, csodás szeretettel, rendületlen bizalommal. Mert a trónörökös halálát talán örök titok fogja borítani.

Azok, akik tudtak volna róla beszélni, mintha rajtuk is Mayerling átka feküdt volna, lassan elpusztultak és az élők is hallgatnak, magukba fojtják egy nagy emberi tragédia emlékeit. Mayerling még mindig szomorú titokzatoságba burkolódik, pedig már megvénült és az idő elfordította felőle a kíváncsiak tekintetét. Rudolf trónörökös halála családi titokká vált, mely mélyen bele van temetve a Burg falai közé.

Most ismét felujult a legenda, felujította a szerencsétlenség egyik közvetlen szemtanújának unokaöccse, gróf Hoyos József őrnagy, aki Szabadkán, hol most néhány nap óta tartózkodik, a következőket beszélte egy intímabb társaságban:

— Nagybátyám sokszor megsiratta a trónörökösöt, akivel nagyon jó viszonyban volt, de hogy mi történt azon a végzetes éjszakán, arról hallgatott. Egyszer megkérdeztem, mondja el nekem, mi igaz a sok beszédből. A nagybátyám erre azt mondotta, hogy fogadalma hallgatást követel. Ekkor esküvel ígértem, hogy soha senkivel sem közlöm a titkot, mire ő azt válaszolta, hogy mit ér nekem az esküvésem és mit ér nekem a titok, ha csak az enyém. — És nem mondott el semmit. Pedig ha van ebben az ügyben titok, ezt ő mind legjobban ismerte. Egyszer az udvarnál is szóvá tettem. Ez akkor volt, amikor nagyon sokat beszéltek a tragédiáról. Nekem az volt a véleményem, hogy hivatalosan nyilvánosságra kell hozni az egész ügyet. Őszintén, úgy, ahogy megtörtént. Egy-két hónapig talán kellemetlen volna a dolog, főként a felséges urra, akit nagyon mélyen lesújtott a katasztrófa, de aztán elülne a sok szóbeszéd. Ámde az udvarnál helyesebbnek tartják ha örök titok fedi Meyerlinget.

UJDONSÁGOK.

A miniszter sir.

(Fővárosi levél. A dunaparti nagy, fényes Ház vörösszőnyeges folyosóján Achim András, a békéscsabai patasztképvisező egy meghajlott hátú öregembert és egy kisírt szemű anyókat vezetett végig. Székely Ferenc igazságügyminiszter szobája előtt megállt az öreg pár és várta, míg a nagy ur elé kerülhet. A kis öreg anyóka fázósan simult a párjához, aki bárhogya is akart erőnek látszani, nem sikerült neki és Achimnak kellett belé is erőt önteni.

Kis vártatva már a nagy ur előtt álltak. Lassan és zavarodottan indul a beszéd. Kalapforgatásos, tétova habozás, holmi előre betanult dikió, félénk, ügyetlen és kellő pereben elfelejtett recitálás. Nagy lassan kiderül, hogy miről van szó.

A két öreg Békésről jött és igazságot keres. Nem is igazságot. Kegyelmet.

— Min' hogy — és most már az aszszony beszél — volt nekünk két fiunk. Derék két szál legény, büszke, rátartó, konok, hevesvérű magyar. Huszonnyolc volt az egyik, a másik huszonhat. Ennyi idősök voltak — hat esztendő előtt. Mert hogy azóta csak egy van.

A miniszter csak hallgatta.

— Egyszer csak valamin összeszólköztak. Holmi apróság. Lehet: asszonyon, leányon. Ki tudja? Elég az hozzá, hiába erősködtek, egyik sem engedett a magáigazából. S végén, hogy már semmi érv nem maradt, előkerült a bicska. Apróság kezdőött a beszéd, mégis vér folyt miatta. Testvér-vér. A lelke volt a legbomlékonyabb, keze a gyorsabb. Hirtelen megvillant a bicska és már ott is volt a bátyja szívében. Nem lát-zott ki más, csak a markolatja. Szörnyethalt szegény. A kisebbiket is, azt is elvesztették. Elítélte a törvény tizenharmad-fél kemény esztendőre.

Megindultan hallgatja a történetet a miniszter. És kérdi: hogy hát miért is jöttek, most már mit akarnak. Összezavarodik a két öreg.

— Hogy hát hat esztendeje esett meg mindez. Hat esztendő óta ül a kisebbik, élve eltemetve a fegyházban. Hat esztendeje. És ők most eljöttek. Csendes, alázatos türelem.

mel, ősz öregségük reszkető reménykedésével, ide a miniszter elé. És azt mondják: a napjaik, az éveik megszámlálván és nincs már itt sok keresni valójuk.

A másik gyermekükkel majd csak találkoznak. Nem is sokára. De az egyikre, a bünösre, a rosszra, a fegyházban élő eleven halottra nagyon vágyakoznak. Hátralévő hat esztendejét nem tudják kivárni. Kérik a minisztert, hogy engedje szabadon bünös fiukat. És az asszony meg letérdel és reszkető két karjával átöleli a nagy ur térdét. A miniszter szólna, de nem tud, a sok vádolásban megszigorított arcon két nehéz könyecsep. Aztán megszólal:

— Menjenek csak haza jó emberek. Amire hazaérnek, otthon lesz a fiuk...

— **Dr Darkó Jenő egyetemi magántanár.** A közoktatásügyi miniszter Darkó Jenő dr debreceni főiskolai tanárnak a budapesti tudomány-egyetem bölcsészettudományi karán a közép és új görög filológiából egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette s őt e minőségében megerősítette.

— **Ujabb rendeletek a sorozásról.** A honvédelmi miniszter valamennyi törvényhatósághoz rendeletet intézett, melyben a fősorozásra vonatkozó összes elömlőanyagot azonnali elintézését hagyja meg. Különös figyelmet érdemel a rendelet ama intézkedése, hogy az állításkötelesek, akik illetőségi helyüktől távol laknak, vagy tartózkodnak, előzetes kérvény benyújtása nélkül is jelentkezhetnek a lakóhelyükre illetékes legközelebbi sorozó bizottság előtt. Ezeket az állításköteleseket tartozik a sorozóbizottság elfogadni s beállítani. Hogy a sorozás gyorsítva legyen, a szükséges mozgósító táviratok és iratok átvizsgálása elmarad, e helyett azonban azonnal a sorozás után az egész ujoncjutalék számbavételét fogják foganatosítani. El lesz engedve a sorozási elnök jelentése végül, hogy az állításkötelesek a sorozás napján minél nagyobb számban jelenjenek meg, a miniszter felkéri a törvényhatóságokat, hogy szükség esetén a legnagyobb eszközöket vegyék igénybe.

— **Roncsik Lajos kitüntetés.** Debrecen város főszámvevőjét, Roncsik Lajost a szerzetnek és a tiszteletnek igazán szép jelével tüntette ki a debreceni Polgári Kör. Roncsik Lajos a körnek régi, buzgó tagja, sőt elnöke is volt. Később betegsége miatt lemondott tisztségéről. A kör legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy Roncsik Lajost érdemei elismerésül a Polgári Kör örökös tiszteletbeli elnökévé választja. Az erről szóló jegyzőkönyvi kivonatot ma délelőtt Vecsey Imre vezetése alatt Czeglédy Gyula, Dávid Mihály és Kerékgyártó József tagokból álló küldöttség adta át Roncsik Lajosnak, aki meleg szavakkal köszönte meg a kitüntetést.

— **Farkas Imre karrierje.** A szürke hivatalos lap tegnapi száma olyan hírt közöl, amelyet nagy örömmel fog olvasni az ábrándos leányvilág is. Kedvenc poézójukat a játszi enyelgés és szerelmi bánat lantosát, Farkas Imrét a honvédelmi miniszteriumban fogalmazónak nevezték ki.

— **Egy Sulykovszky-pőr ügyvédi díja.** Még két évvel ezelőtt, 1908-ban történt, hogy özv. Tagányi Istvánné rendes keresetet adott be az aradi törvényszékhez Sulykovszky József Mária hercegnő ellen, néhai férjét, Tagányi István ügyvédet illető díjak és költségek címén. Tagányi István

ugyanis 1889-től 1899-ig jogtanácsosa volt Sulykovszky hercegnek, s a pörös ügyekből kifolyólag száznegyvenezer hétszázhuszonegy korona ügyvédi díjnak megállapítását kérte az özvegy. A napokban foglalkozott az aradi törvényszék ezzel a keresettel s százharminc egyezer ötszázötvenkilenc korona ügyvédi díjat ítelt meg az özvegynek.

— **Szabadságoló bírák.** Augusztus hó elsejével a következő törvényszéki bírák mentek szabadságra: Kulin Imre elnök, Kondor Zsigmond, Bernáth Kálmán, Nagy Kálmán, Almos Zoltán, Tóby István, és Tatay Ferenc törvényszéki bírák. — Szabadságukról hazaérkeztek: Baróthy Béla és Daróczy József bírák s átvették hivataluk vezetését.

— **Uj bérlet.** A Jakloneczay-féle bérletet a tanács átruházta Szilcz Ferencre. A bérlet 12 évre szól. Ez ellen a közgyűlési határozat ellen több fellebbezést adtak be. A belügyminiszter most értesítette a várost, hogy a közgyűlés határozatát jóváhagyta.

— **A gyógyszerész-segédék mozgalma.** A debreceni gyógyszerész-segédék szerdán este gyűlést tartottak, melyen a nagy számmal megjelent tagok határozatilag kimondták, hogy a vasárnapi munkaszünet érdekében mozgalmat indítanak.

— **Vallatják Crippent.** Tegnapi Londonban az a hír terjedt el, hogy Crippen bevallotta bűnét. A feleséggyilkos orvos valómása szerint összeveszett hitvessével és haragjában agyonütötte. Később azonban megcáfolták e hírt. Crippen védelmét a híres londoni kriminalista, dr Newton vállalta el tekintélyes honorárium ellenében. Ezt az összeget Crippen barátai fedezik.

— **Eljegyzés.** Szuk Gábor, a Hajduböszörményi Hírlap kiadótulajdonosa, eljegyezte Pollák Szerénkét Erőmhálfalváról.

— **Elitelték a szökött huszárokat.** A nyiregyházi szökött huszárok ügyében a debreceni hadbíró befjezte a vizsgálatot. Az összes iratokat áttették a kassai hadbíróhoz, amely itélkezni fog az ügyben, a Pulovics őrmester ügyével kapcsolatban. Most már csaknem bizonyos, hogy a kegyetlen őrmester elveszi méltó büntetését s a legényeket enyhén sujtják. Huszár Károly képviselő interpellációja folytán a honvédelmi miniszter érdeklődött a huszárok ügye iránt. Legközelebb megérkezik a miniszter leirata, amely döntő lesz az itélethezatalnál. A szökevényeket egyébként tegnap este Nyiregyháza szállították s addig, míg ügyök el nem dől, kaszárnyai fogságban lesznek.

— **Hadgyakorlatok áldozatai.** A katonai rideg embertelenségnek ismét van három áldozata. Gyakorlatozás közben kedden a legnagyobb forróságban menetelt Vörösvár és Piliscsaba között a zombori 23. számú ezred és a 38. számú Molinár ezred. — A rettenetes forróságban három közlegény kitért a sorból és most betegen fekszenek a budapesti helyőrségi kórházban.

— **Uj postai ügynökségek.** A nagyváradi postaigazgatóság közli velünk, hogy augusztus hó elsejével a következő helyeken állították fel postaiügynökséget: Bihar megyében: Belfényér, Biharszentandrás, Csátár és Serges. Szatmár megyében: Csengerujfalu, Kővárgara, Szakállasdombó. Heves megyében: Gyöngyöstarján.

— **Bedőlt egy iskola.** A nagylétei ev. ref. iskola olyan rozoga állapotban van már évek óta, hogy falai között állandóan

veszély fenyegette a gyermekeket. A napokban aztán megrogyott az épület teteje úgy, hogy a beomlást gerendákkal kellett megakadályozni. A szolgabíró tegnap sürgős jelentést tett az alispáni hivatalhoz, hogy indítsanak soron kívül vizsgálatot ez iskola ügyében.

— **Gróf Aehrenthal — Osztrák-magyar miniszterelnök.** Mi, jámbor és naiv magyarok, ezer év óta élünk abban a téves hitben, hogy önálló, szabad ország vagyunk, amelynek külön, önálló törvényei és saját törvényhozása van. Mily tévedés! Magyarország nincsen csak osztrák-magyar — ország létezik. Sőt mi több, még miniszterelnökünk sincsen. Ki kell jelentenünk, hogy gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök nem létezik. Hogy ki hát a miniszterelnökünk? Tessek megnézni a Berliner Lokal-Anzeiger napi képes mellékletének hétfői számát. Ott írásban és képben meglátjuk, hogy gróf Aehrenthal Lexa Alajos az osztrák-magyar miniszterelnök. Tekintve azt, hogy a B. L. A. a legkitünőbbben értesült lapok egyike, kénytelenek vagyunk elhinni, hogy a magyar miniszterelnöki intézmény és gróf Khuen-Héderváry hivatala megszűnt s helyébe Aehrenthal lépett. Az ember mindig tanul valamit.

— **Templomrablók.** Mátészalkáról jelentik: az itteni kis zsidótemplomba az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték, a perselyt feltörték és a benne lévő pénzt elvitték — A csendőrség nyomozza a tetteseket,

— **Egy emberéletért nyolc nap.** Még a tavasszal történt, hogy ifj. Szabó Gábor eseléd a Major András tulajdonát képező Szilágyi tanyán szarkára vadászott. Fegyverét abban a szerencsétlen pillanatban süttötte el, amikor Nagy Lajos nevű eseléd társa egy épület mellől a fegyver csöve elé lépett. Nagy Lajost fején találta a töltés, melynek következtében holtan rogyott össze. A debreceni törvényszék ma tárgyalta az ügyet, s ifj. Szabó Gábort nyolc napi fogházra ítélte.

— **A kis bünös.** Rácz Antal szoboszlói suhancot régebben a debreceni törvényszék a kassai javító intézetbe küldte. — Onnan kikerülve, újra folytatta csinjeit s ez év márciusában Korpás Istvánné szoboszlói lakos ládájából 40 koronát kilopott. A törvényszék ma tárgyalta a lopási ügyet s a kis bünöst újra a javítóintézetbe küldte.

VII. Edwárd szobra. Egy félve sincs még, hogy meghalt VII. Edwárd, az angol nép kegyeletérzése máris szükségét látja annak, hogy alakja ércbeöntésével rója le hátláját nagy uralkodója iránt. Asquith miniszterelnök átírt a lordmajornak, London polgármesterének és felszólította, hogy VII. Edwárd érdemei elismerésül szobrot állítsanak neki. A lordmajor válaszában kijelenti, hogy a szoborbizottság már megalakult az elhunyt király emléksobrának mielőbbi felállítására.

— **Arany Bika Mulató.** Az új műsor, amelynek keretében a népszerű cabaret-diva, Keleti Juliska vendégszerpel, nagy sikert hozott az Arany Bika Mulatónak. A program egyik fénypontja The Millets Angolus világ-hírű quartett. Enekszámukról az egész város elragadtatással beszél. Nagy sikert aratnak Kovács Andor zseniálisan előadott irodalmi paródiái, Sisters Lilians, Virág Saci, Les 4 Floridas, Eurydice és a többi sláger számok tetézik a sikert.

A „DEBRECEN” hirdetéseit el kell olvasni, mert mindig talál az olvasó benne valamit, amit hasznára fordíthat.

— **Tűz a Csillag-utcán.** Az este fél tíz óra tájban a Csillag-utca 53. számú háznál levő istállóban tűz ütött ki. A tüzet a házbeltiek eloltották, úgyhogy a kivonuló tűzoltóknak már semmi munkájuk sem akadt.

— **A budapesti tőzsde esti zárata.** A budapesti tőzsde esti zárlatáról budapesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Szilárd irányszat mellett 14,000 métermázsra került forgalomba 10 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaneműek nyugodtak. Idő: boros. A gabonaárak következők: Buza októberre 9.84, májusra 9.53. Rozs októberre 7.13. Zab októberre 7.21. Tengeri júliusra 5.73, augusztusra 0—, új tengeri májusra 5.78. Repece augusztusra 12.60.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Harsányi Mihály ref. 64 éves, Jászai Imre róm. kath. 35 éves, Swetz Juliánna r. kath. 2 hónapos, Pozsonyi Pál ref. 15 hónapos, Szarka Irén róm. kath. 9 hónapos. Braun Ilona izr. 6 napos, Balogh Piroska ref. 2 hónapos.

— **Butorok** mindenféle fa- és kárpi-tozott kivételileg **Killer Ede** es. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac-utca 68. sz. alatti nagy butortelepén legjutányosabb árban kaphatók.

— **Sürgöny!** Van szerencsénk a nagy-érdemű közönséget tisztelettel meghívni a külföldről hazaérkezett, 8 tagból álló elsőrendű magyar 4 férfi és 4 női tagból álló Tambura, Zene- és Daltársulat Jerabieca János karmester vezetése alatt tartandó hangversenyére, mely ma és a következő napokon a Budapest-kávéházban (Hunyady-utca 17-19) játszik. Ezen társulat Európa legnagyobb városaiban a legnagyobb elismerésben részesült. A n. é. közönség b. párt fogásáért esedezik a Társulat. Igazgató Horváth József. Belépti-díj nincs. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Intézeti fehérnemű leányok és fiúk részére előírás szerint Kardos Lászlónál Kossuth u. 9.**

TÁVIRATOK.

Lezuhant aviatikus.

Brüsszel, aug. 3. Az itteni repülőversenyeken száz méter magasságból lezuhant Kinet Dániel aviatikus, akit a budapesti versenyek alkalmával légi fiakkeresnek neveztek el s holtra zuzta magát.

A polgármesterek kongresszusa.

Temesvár, augusztus 4. A rendezett tanácsú városok polgármestereinek kongresszusát szeptember 12-ére tüzték ki. A kongresszus — előreláthatólag — három napig fog tartani.

A mai választások.

Budapest, augusztus 4. Négy kerület választott képviselőt. A választások eredménye a következő: Kőrömbányán Werner Gyulát, Szabadbárodon pedig gróf Nitky Pált egyhangulag megválasztották. Pécsen Egri Béla pártokivüli 48-as győzött 1189 szóval Erreth János Kossuth-párti 620 szavazatával szemben. — Az iglói kerület képviselője Münnich Kálmán lett a Kossuth-párti Ritoók Jánossal szemben. Münnich 920, Ritoók 669 szavazatot kapott.

A „Debreczen” szerkesztősege és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyer.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

De Kupec Mihály nem érkezett meg. Magda késő estig várta őt és midőn még sem jött, maga költötte el a vacsorát leányával, aki még mindig nagyon komor volt és midőn végre lefeküdtek, azon vette észre magát, hogy maga is újra komorságba esett.

Újra meg újra az öreg Galambos szavai töltöttek elő emlékében és mint tegnap, úgy ma is elűzték az álmot szemeiből.

Miért maradt el férje az éjtszaka, mikor csak pár órára távozott? Miért nem ügyel inkább a gazdaságra, hogy azt a faluban a többi gazdaemberek teszik, ahelyett, hogy örökké esavarogna kódorogna, mint a batyus zsidó?

De a szerető sziv még a hibára is talál melegséget, hát még mikor egész aggodalma csupán nyugtalanságból ered! Magda asszony szintén mindenféle melegséget kutatót elő, hogy férje kimaradását igazolja.

De Kupec Mihály másnap sem és a harmadik nap sem érkezett haza! Oh, akkor a szegény asszony kinjai leirhatatlanul nagyok voltak. A félelem és szeretet versenyt tépegettek szivét; a félelem, hogy hát az öreg Galambos irtózatos reakívánásai már is teljességbe mentek és férjét valamely nagy szerencsétlenség érte, a szeretet pedig szintén kínzó fájdalommal változott most nála, mert érezte, hogy bárminő legzen is az ő férje, akár jó, akár rossz, ő azért csak mégis szereti őt.

Sem éjjele, sem nappala nem volt tehát többé. Kiment az országútra, amerre férjének jönni kell és ott, akivel csak találkozott, kikérdezte, hogy nem hallott-e felőle valamit? Az emberek bámulva nézték az asszony félelmes nyugtalanságát, mert hisz mi dolog van abban, ha Sztupa Mihály három napig elvao hazunnan? Igen, de azt ők nem tudták hogy már első nap is úgy aggódott; mert mióta az öreg Galambos olyan irtózatos jövendöléseket mondott férjére, azóta nagy félelem van e nő szivében.

(Folyt. köv.)

Akinek

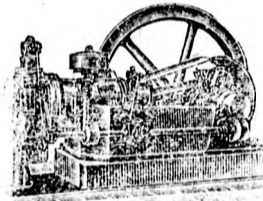
rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást erről, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Drazdai Motorgyár részv.-társ.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzín-, Nyersőaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat — valamint szivógázmotorokat.

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

egyetemes Generatorunkkal a tényleges lőerő óránként csak kb. 1 fillérbe kerül!

Vezérképviselőt:

Gellert Ignác és Tarsa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

! Új gyógyító módok!

DR. RACZ ÖDÖN gyógyintézete NAGYVARADON.

Szilágyi Dezső-u. 7.

Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési kamrák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok, álmatlanság, vérszegénység, idegesség, rheuma, hűlés, köszvény, női bajok, sziv, gyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olcsó penzióval. Nagy pormentes kert, bentlakó orvos.

Kívánatra prospektus.

1244-1910. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 2019/2. — 1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Spitzer M. és tsa cég részére — debreceni akostól 132 kor. 54 fill. tőke, ennek 1910 évi május hó — napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 50 korona 06 fillér perköltség erejéig, 1910. évi július hó 5-én bíróság felül foglalt és 1220 korona — fillérre becsült butorokból álló ingóságok **1910. évi augusztus hó 23-án, délután 4 órakor** kezdetét veendő és Tizenháromváros-u-45. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtók javára elrendeltetik.
Debrecen, 1910. évi július hó 26-án.

Oláh,
bírói kiküldött.

Legolcsóbb kenyérbeszerzési forrás

az Első Debreceni Kenyérgyár.

Gyártelep :

Széchenyi-u. 49.

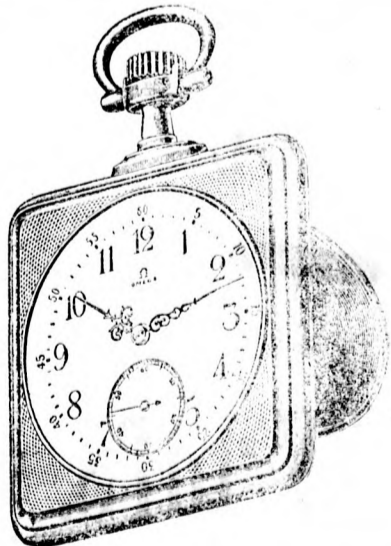
Főelárusítóhely :

Simonffy-utca (Városi bírósági ház.)

Fiókok :

- I. Szentanna-u. 60.
- II. Boockay-1. (Cegléd-ház)
- III. Bethlen-utca 29. (Gyarmathy-ház.)

Jtt az ideje
annak,

hogy a
„DEBRECEN”-ben
hirdessen.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól

Valódi

védjegyü

THOMASSALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta :

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta :

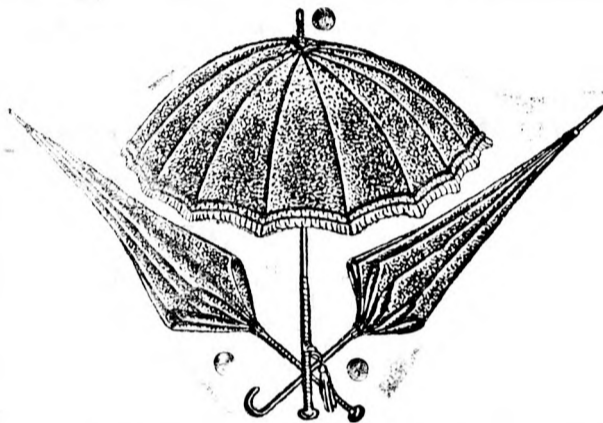
Minden zsák tartalom

jelzéssel van ellátva.

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken,
Berlin vezérképviselője

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.

**Ön rendel
Ha akar
Nem fizet**

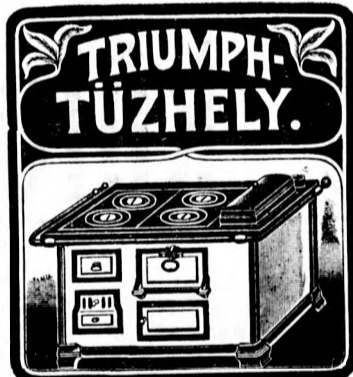
esernyőt, nap-
ernyőt és nem
gondol arra,
hogy esellel
drágán fizet.

magának hasznót
hajtani, forduljon
hozzám bizalom-
mal, mielőtt szük-
ségletét fedezi.

el hiába való
összeget — jó
munkát — jó
árut kap olesón
ha felkeresi
cégemet.

WIENER HERMANN

esernyő- és napernyő készítő
DEBRECZEN, Sas-utca 3.

Aldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhelygyár

GOLDSCHMIDT S. és fia,
WELS (Felső-Ausztria.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

**MEGINDUL
MEGINDUL
MEGINDUL**

E napokban megindul!

a **„KORONA”**
Gőzkenyérgyár

APRÓ HIRDETÉSEK. ▶▶

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. ▶▶

Ajánlat.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—400 korona. HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere.

Érmelléki bor eladó 50 litertől felfele Péterfia-u. 18. sz. a.

Kereslet.

Kosztot és lakást keres 19 éves róm. kath. tanuló augusztus végétől 4 havi időre. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Női fodrászüzletben, Simonffy-utca 5. szám (tejpiac) tanulóleányok fölvetetnek. — Kihullott és levágott hajak megvétetnek.

Elsőrangú**száraz vályog**

kapható

Külsővásártér 10. sz. alatt és
Lindenfeld Jenő

fűszernagykereskedésében Városház-utca
2. szám. Pénzügyi épület.

Nyári alkalmi vásár**Kretonok**

(elsőrendű minőség)

most 31 kr.

Selyemfényű ruhavászon,
minden színben

most 39 kr.

Valódi francia Delin

a legjobb minőség

most 57 kr.

Ibolya nyerselyem

ruhákra és bluzokra

most 110 kr.

Csipke szövetek

tüll és guipure minőségben

most 65 kr.

Madeira batisztok

gyönyörű szép mintákban

most 55 krtól

Ujdonságok igen nagy és izlées választékban.

Bosznay J. és Társa

divatárúházában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené idejét, hirdessen a „DEBRECEN” apró-hirdetési között és öszönével kapja a legjobb ajánlatokat.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyárt-
:: mány, eredeti csomagolásban ::

Orvosilag ajánlva!

Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Árak tucatonként 2—16 kor.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!
a legmodernebb és legkényelmesebb női óv-
különlegesség. Ára 15 kor. — Szétküldés titoktartás
mellett.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával
ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

KELETI J.

orvos-sebészeti
műszer- és
gummiárú gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapítatóit 1878. Telefon 13—76.

Igazi uriember

igyekszik minél kifogástalanab-
bul öltözködni, az élelmes szabó-
mester és ruhakereskedő pedig
igyekszik hirt adni magáról,
hogy rátaláljon, aki keresi. Aki
jó szabót vagy jó megrendelőt
keres, hirdessen a **DEBRECEN**
hirdetési között s áldani fogja
azt a napot, amelyen ezt a jó
tanácsot megfogadta.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra és **bér-
házakra** legelőnyö-
sebb feltételek mellett
— engedélyez az —

Általános Forgalmi Bank Részv.-társ.
DEBRECEN, (Piac-u. 68.)